EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 8.12.2010
KOM(2010) 726 v konečném znění

2010/0363 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o integritě a transparentnosti trhu s energií

{SEK(2010) 1510 v konečném znění}
{SEK(2010) 1511 v konečném znění}
í

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Kladným výsledkem deseti let liberalizace trhu s elektřinou a plynem byl rozvoj energetických burz a standardizovaných smluv pro obchodování na mimoburzovních trzích (OTC – over the counter contracts, tj. tzv. „přes přepážku“), které přitahují širokou škálu aktérů, včetně výrobců a dodavatelů, velkých uživatelů energie, čisté obchodníky, finanční instituce a jiné prostředníky obchodu.

Konkurenční a integrované evropské trhy s energií podporují inovaci a efektivnost. Rozvinuté a likvidní velkoobchodní trhy s plynem a elektřinou vzbuzují důvěru u podniků, že mohou pružně reagovat na změny v tržních podmínkách – podporovat investice do nové výroby a infrastruktury potřebné jako součást transformace evropských dodávek energie. Cenami na velkoobchodních trzích jsou určovány rovněž ceny energie pro domácnosti a podniky.

Občané, podniky a úřady musí mít proto důvěru v integritu těchto velkoobchodních trhů s energií. Pokud se možnost nekalých obchodních praktik účinně neřeší, pak podkopává důvěru veřejnosti, brání investicím, zvyšuje výkyvy cen energií a může vést obecně k vyšším cenám energie.

V prosinci 2007 požádala Komise o radu Evropský výbor regulátorů trhů s cennými papíry (CESR) a Skupinu evropských regulačních orgánů pro elektroenergetiku a plynárenství (ERGEG) v otázkách týkajících se transparentnosti velkoobchodního trhu s energií a zneužívání trhu. Odpověděly, že Komise by měla v právních předpisech odvětví energetiky posoudit zpracování a hodnocení návrhů pro základní rámec zneužívání trhu přizpůsobený potřebám u všech produktů elektřiny a plynu, jež nespadají do působnosti směrnice o zneužívání trhu[1]. Tato rada vyplynula z jejich zjištění, že existující režim vede k nedostatkům v platných předpisech a úrovni transparentnosti.

2. KONZULTACE ZÚČASTNĚNÝCH STRAN

V květnu 2009 Generální ředitelství pro energetiku (tehdy GŘ TREN) uspořádalo pracovní setkání za účelem získání názorů a posouzení nejlepšího způsobu rozvoje režimu monitorování, aby byla zajištěna integrita a transparentnosti trhů s energií. Druhé pracovní setkání bylo uspořádáno v říjnu 2009 za širší účasti z odvětví a předložilo základní prvky režimu integrity trhu specifické pro odvětví.

Generální ředitelství pro energetiku předložilo v prosinci 2009 návrh diskusního materiálu[2] na Evropském elektrárenském regulačním fóru (Florentské fórum) a v lednu 2010 na Evropském plynárenském regulačním fóru (Madridské fórum). Zúčastněné strany byly požádány, aby své návrhy a názory na předložené možnosti politiky poskytly do února 2010. V období od 31. května 2010 do 23. července 2010 proběhla řádná konzultace s veřejností.

---

[1] Rada CESR a ERGEG pro Evropskou komisi v souvislosti se třetím energetickým balíčkem, tři jednotlivé dokumenty (Ref: CESR/08-527, CESR/08-998, CESR/08-739) předložené Komisi od října 2008 do ledna 2009.

[2] http://ec.europa.eu/energy/gas_electricity/forum_electricity_florence_en.htm

Veškeré informace o postupu konzultace, dokumenty a prezentace použité na setkání zúčastněných stran jsou k dispozici na internetové stránce GŘ ENER[3].

3. POSOUZENÍ DOPADŮ

K tomuto návrhu je připojeno posouzení dopadů, které podrobně zkoumá možnosti pro zajištění integrity a transparentnosti trhu s energií. Zpráva o posouzení dopadů je k dispozici na internetové stránce Komise.[4]

4. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

4.1. Právní základ

Návrh vychází z čl. 194 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie. Tento článek stanoví, že v souvislosti s vytvořením a fungováním vnitřního trhu se politika Unie v energetice kromě jiného zaměřuje na zajištění fungování trhu s energií, a proto je nejvhodnějším právním základem pro nařízení v této oblasti.

Nařízení je nejvhodnějším právním nástrojem k vytvoření jednotných pravidel používaných pro přeshraniční trhy s energií s funkcí monitorování na evropské úrovni a koordinovaným prosazováním ve všech členských státech.

4.2. Subsidiarita a proporcionalita

4.2.1. Zásada subsidiarity

Zásada subsidiarity stanovená v čl. 3 odst. 3 se uplatní, neboť návrh nespadá do výlučné pravomoci Unie.

Velkoobchodní trhy s energií jsou důležité pro blaho evropských občanů a pro konkurenceschopnost evropských podniků a také pro úspěch energetické politiky EU. Jak finanční a energetické regulační orgány vysvětlily ve své radě, kterou poskytly Komisi, nemohou účinně řešit problémy týkající se zneužívání trhu z důvodu informačních deficitů spojených s neúplnou regulací.

Trhy EU s energií čím dál tím víc překračují státní hranice z hlediska míst, kde se uskutečňuje obchodování a kde dochází k výrobě a spotřebě. V důsledku toho jsou ceny v některých zemích stanoveny na základě nabídky a poptávky.[5] Propojení trhu mezi energetickými burzami v EU[6], které se předpokládá do roku 2015, to posílí podobně jako posun k obchodování s plynem založené na uzlech spolu se sazbami za přepravu vstupního a výstupního plynu.

---

3 http://ec.europa.eu/energy/gas_electricity/consultations/2010_07_23_energy_markets_en.htm

4 http://ec.europa.eu/governance/impact/index_en.htm

5 Je to podpořeno vysokou korelací mezi cenami v sousedních zemích, například cena nizozemsko – německé elektřiny se den před cenovou korelací v letech 2008 a 2009 příslušně zvýšila z 0,57 (2004) a 0,67 (2005) na 0,85 a 0,91. Podrobněji je to analyzováno ve zprávě o posouzení dopadů.

6 Prezentace na Florentském fóru „Cílový model pro řízení meziregionálních přetížení“, 10. prosince 2009, http://ec.europa.eu/energy/gas_electricity/forum_electricity_florence_en.htm

Velkoobchodní trhy s energií dále zahrnují organizované burzy a zprostředkované mimoburzovní (OTC) obchody. Zejména transakce OTC se často uzavírají mimo zemi, na kterou se obchody vztahují. Tyto obchody ovlivňují rovněž obchodování na energetických burzách. Je zřejmé, že zneužívání trhu, k němuž dochází na konkrétním trhu, nebude omezeno na jediný členský stát, ale bude mít nevyhnutně dopady na celou Evropskou unii, stejně jako protisoutěžní chování na trzích s energií by mohlo mít vliv na obchod mezi členskými státy a může se dotknout spotřebitelů na celém vnitřním trhu[7].

Proto jsou nutná jednotná pravidla pro celý vnitřní trh spolu s mechanismem pro přístup orgánů k informacím v celé Unii za účelem plného pochopení rozvoje trhů.

Na vnitrostátní úrovni existují snahy o zavedení monitorování trhů s energií.[8] Vzhledem k organizaci trhů s energií bude obtížné, aby jednotlivé členské státy měly přístup k celému rozsahu údajů nezbytnému pro zajištění, že zneužívání trhu bude účinně zjištěno a odvráceno. Bez opatření na úrovni EU by se tyto iniciativy a účastníci trhu vyvolávající riziko mohli rozrůst do rozporuplných a nekoordinovaných režimů.

Jelikož tento problém má přeshraniční charakter, je zřejmé, že opatření EU musí hrát klíčovou úlohu v zajištění integrity evropských trhů s energií. Koordinace v rámci celé EU může zajistit, že přínosy mezinárodního trhu s energií nebudou ztraceny v důsledku takového tržního chování, které podkopává důvěru občanů a podniků v proces tvorby cen, když k němu dochází v jiném členském státě, kde se jeho účinky nepociťují.

Nařízení vytvoří rámec definující pravidla, která jsou jednotná a přizpůsobená specifikám trhů s energií a určená k účinnému zjišťování a odvrácení zneužívání trhu. Předpokládá, že Agentura pro spolupráci regulačních orgánů v odvětví energetiky (dále jen „agentura“)[9] bude úzce spolupracovat s vnitrostátními regulačními orgány zřízenými podle směrnice 2009/72/ES a směrnice 2009/73/ES a s jinými příslušnými orgány s cílem monitorovat trhy s elektřinou a plynem a zajistit, aby byla přijata účinná a koordinovaná vynucovací opatření.

Orgány členských států jsou nejenom přímo zainteresovány na výstupech svých trhů, ale významně přispívají také k pochopení vývoje výstupů trhů ve své pravomoci. Dodržování zásady subsidiarity bude proto klíčové pro zajištění účinnosti opatření EU. Nařízení usnadní efektivnější monitorování na vnitrostátní úrovni tím, že umožní přístup orgánů na vnitrostátní úrovni ke komplexním údajům a zajistí, aby příslušný celoevropský pohled na trhy s elektřinou a plynem a nezbytné odborné znalosti agentura přinesla do činnosti evropských trhů s elektřinou a plynem a energetických systémů a plynárenských soustav.

---

7 Průzkum fungování trhů s plynem a elektřinou z roku 2005 podle článku 17 nařízení 1/2003/ES – http://ec.europa.eu/competition/sectors/energy/inquiry/index.html#final a rozhodnutí Komise ze dne 28. listopadu 2008 ve věcech č. COMP/39.388 – Velkoobchodní trh s elektřinou v Německu a č. COMP/39.389 – Vyrovnávací trh s elektřinou v Německu.

8 Francouzský energetický regulační orgán (CRE) má široké pravomoci v dohledu nad velkoobchodními trhy (včetně spotových transakcí a transakcí s OTC deriváty) a začal od účastníků trhu v celé Evropě požadovat údaje o transakcích týkajících se francouzských trhů. Německá monopolní komise požadovala zřízení nezávislého monitoru trhu v Německu, který bude mít přístup k burzovním a mimoburzovním transakcím pro dodávky v Německu. Ofgen, energetický regulační orgán Spojeného království, vydal v březnu 2009 dokument o zamezení zneužívání trhu.

9 Agentura byla zřízena nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009, kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů; jejich právním základem byl tehdy článek 95 Smlouvy. Agentura rozšiřuje cíle článku 194 Smlouvy. Pokud by tento článek byl platný v době, kdy bylo přijato nařízení (ES) č. 713/2009, byl by poskytl právní základ pro zřízení Agentury.

4.2.2. Zásada proporcionality

V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v čl. 3 odst. 4 Smlouvy o Evropské unii nepřekračuje tento návrh rámec toho, co je nezbytné pro dosažení stanovených cílů, tj. zajistit fungování vnitřního trhu s energií zajištěním integrity a transparentnosti velkoobchodních energetických trhů, zejména co do dopadu na aktéry obchodující s velkoobchodními energetickými produkty.

4.3. Podrobné vysvětlení

4.3.1. Jasná a jednotná pravidla

Nařízení zpracovává pravidla, která zjevně zakazují zneužívání trhu na velkoobchodních trzích s elektřinou a souvisejícími produkty a velkoobchodních trzích se zemním plynem a souvisejícími produkty. Tato pravidla obsahují jasný zákaz obchodování s důvěrnými informacemi a manipulace s trhem. Pravidla jsou formulována tak, aby byla v souladu se směrnicí o zneužívání trhu, a nevztahují se na finanční nástroje, které již do působnosti uvedené směrnice spadají.

V důsledku toho budou nedostatky zjištěné Evropským výborem CESR a Skupinou ERGEG řešeny výslovným zákazem zneužívání trhu na velkoobchodních trzích s energií.

4.3.2. Adaptabilní a slučitelná pravidla

Nařízení umožňuje, aby tato pravidla byla konkretizována v aktech Komise v přenesené pravomoci. V reakci odvětví na veřejnou konzultaci byl podpořen tento přístup umožňující zohlednit specifika trhů s energií, která podléhají změnám. Zde je důležité, že přijetí kodexů sítí podle právních předpisů třetího balíčku liberalizace energetiky přinese mnohé změny do způsobu fungování přeshraničních trhů. Tento přístup umožní finančním regulačním orgánům vzít v úvahu tato podrobná nařízení v uplatňování směrnice o zneužívání trhu (MAD) na finanční nástroje týkající se energetiky.

4.3.3. Opatření pro účinné zjišťování a odrazování

Monitorování trhu

S cílem zjišťovat zneužívání trhu je potřebný efektivně fungující monitor trhu s včasným přístupem k úplným údajům o transakcích. Monitorování trhu na úrovni EU může použít celostní přístup potřebný pro monitorování trhů s energií. Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (dále jen „agentura“) má pro tuto roli nezbytné odborné znalosti v oblasti trhů s energií a institucionální vazby na vnitrostátní energetické regulační orgány.

Nařízení stanoví, aby agentura sbírala, posuzovala a sdílela údaje z velkoobchodních trhů s energií. Orgány členských států, včetně vnitrostátních regulačních orgánů, vnitrostátních finančních regulačních orgánů a vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž, jsou přímo zainteresovány na tržních výsledcích a napomáhají zásadnímu pochopení trhů ve svých pravomocech. Spolupráce mezi agenturou a vnitrostátními orgány je proto pro předpokládané monitorování velmi důležitá.

Oznamování údajů

Nařízení požaduje, aby účastníci trhu předkládaly agentuře záznamy o svých obchodech s velkoobchodními energetickými produkty. Forma, obsah a termíny informací, které mají být poskytovány, budou stanoveny v aktech Komise v přenesené pravomoci. Budou vycházet z návrhu pokynů zpracovaného agenturou. Tyto pokyny zajistí různé kanály pro oznamování údajů. Budou minimalizovat zátěž účastníků trhu a odstraní duplicitu v povinnostech oznamovat údaje u subjektů spadajících do působnosti směrnice o zneužívání trhu.

Šetření a vynucování

Monitorování trhu bude doprovázeno účinným šetřením, pokud existuje podezření na zneužívání trhu, a toto šetření povede případně k příslušným sankcím. Nařízení v tom svěřuje vedoucí úlohu vnitrostátním regulačním orgánům a ukládá členským státům, aby jim udělily nezbytné pravomoci pro šetření podezření na zneužívání trhu a aby stanovily vhodná pravidla ohledně sankcí v případě porušení nařízení.

Nařízení rovněž uznává, že přeshraniční povaha trhu s energií znamená, že spolupráce bude velmi důležitá. Agentuře pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) se v tomto dává významná úloha. V úzkém spojení s energetickými regulačními orgány a orgány finančního dohledu zajistí uplatňování důsledného přístupu k podezření na zneužívání trhu, vnitrostátní regulační orgány bude upozorňovat na potenciální zneužívání trhu a bude usnadňovat výměnu informací.

Tato koordinační úloha bude mimořádně důležitá, když se šetření bude vztahovat na několik členských států, nebo když není jasné, kde se zneužívání trhu, na něž existuje podezření, skutečně vyskytlo. Nařízení dává možnost zřídit vyšetřovací skupinu koordinovanou agenturou, ale složenou ze zástupců dotčených vnitrostátních regulačních orgánů.

5. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Přehled důsledků tohoto návrhu je uveden v připojeném legislativním finančním výkazu.

2010/0363 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o integritě a transparentnosti trhu s energií

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 194 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise[10],

poté, co postoupily návrh legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru[11],

s ohledem na stanovisko Výboru regionů[12],

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Je důležité zajistit, aby spotřebitelé mohli mít důvěru v integritu trhů s elektřinou a plynem a aby ceny stanovené na velkoobchodních trzích s energií odrážely náležitou interakci mezi nabídkou a poptávkou.

(2) Evropský výbor regulátorů trhů s cennými papíry a Skupina evropských regulačních orgánů pro elektroenergetiku a plynárenství v poskytnuté radě potvrdily, že v rámci působnosti stávajících právních předpisů nelze náležitě řešit otázky integrity trhu na trzích s elektřinou a plynem a doporučily posoudit příslušný legislativní rámec v odvětví energetiky zamezující zneužívání trhu.

(3) Trhy s energií jsou v celé Unii čím dál tím víc vzájemně propojené. Zneužívání trhu v jednom členském státě ovlivňuje velkoobchodní ceny elektřiny a plynu přes státní hranice. Proto problém zajištění integrity trhů nemůže být záležitostí pouze jednotlivých členských států.

(4) Velkoobchodní trhy s energií zahrnují jak komoditní trhy, tak i trhy s deriváty, se vzájemně propojenou tvorbou cen v obou sektorech.

(5) Dosud byly postupy monitorování trhů s energií specifické pro jednotlivé členské státy a sektory. V závislosti na celkovém tržním rámci a situaci v oblasti regulace to může mít za následek, že obchodní činnosti budou podléhat mnohočetným pravomocem, přičemž monitorování bude uskutečňovat několik různých orgánů nacházejících se případně v různých členských státech. Může to vést k tomu, že nebude dost jasné, kdo nese odpovědnost, a dokonce i k situaci, že takové monitorování nebude existovat.

(6) Chování, které narušuje integritu trhu s energií, není v současné době na některých nejdůležitějších trzích s energií jednoznačně zakázáno.

(7) Obchodování s deriváty a obchodování s komoditami se na velkoobchodních trzích s energií uskutečňuje současně. Je proto důležité, aby definice zneužívání trhu, které pozůstává z obchodování zasvěcených osob a manipulace s trhem, byly mezi trhy s deriváty a komoditními trhy slučitelné.

(8) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou[13] a nařízení

---

10 Úř. věst. C , , s. .
11 Úř. věst. C , , s. .
12 Úř. věst. C , , s. .
13 Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 15.

Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám[14] uznávají, že je nutný stejný přístup k informacím o fyzickém stavu a účinnosti systému, aby všichni účastníci trhu mohli posoudit celkovou situaci v poptávce a nabídce a určit důvody změn ve velkoobchodní ceně.

(9) Využívání nebo snaha o využívání informací pro obchod buď na vlastní účet, nebo na účet třetí strany, by mělo být jednoznačně zakázáno. Využívání důvěrných informací může také spočívat v obchodování s velkoobchodními energetickými produkty uskutečňovaném osobami, které vědí nebo by měly vědět, že informace, které mají, jsou důvěrné.

(10) Manipulace na velkoobchodních trzích s energií zahrnuje uměle vytvořené ceny na úrovni neodůvodněné skutečnou dostupností a náklady na výrobu a skladování nebo dopravní kapacitu a poptávkou.

(11) Je potřebné upřesnit definicí důvěrných informací a manipulace s trhem, aby se doložily specifika velkoobchodních trhů s energií, která jsou dynamická a podléhají změnám. Komise by měla mít pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 290 Smlouvy, pokud jde o taková podrobná pravidla.

(12) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009, kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů[15], rozšiřuje cíle článku 194 Smlouvy. Pokud by tento článek byl v platnosti v době, kdy bylo přijato nařízení (ES) č. 713, byl by poskytl právní základ pro zřízení Agentury pro spolupráci energetických regulačních orgánů (dále jen „agentura“).

(13) Účinné monitorování trhu je důležité, aby se zjistilo a odvrátilo zneužívání trhu na velkoobchodních trzích s energií. Agentura je nejlepším místem pro provádění takového monitorování, neboť má jak pohled na trhy z elektřinou a plynem z hlediska celé Unie, tak i potřebné odborné znalosti v oblasti fungování trhů s elektřinou a plynem a energetických systému a plynárenských soustav. Vnitrostátní regulační orgány, které chápou důležitost rozvoje na trzích s energií ve svých členských státech, by v zajištění účinného monitorování trhu měly mít důležitou úlohu.

(14) Účinné monitorování trhu si vyžaduje pravidelný přístup k záznamům o transakcích. Z tohoto důvodu by se od účastníků trhu, kteří obchodují s velkoobchodními energetickými produkty, mělo požadovat, aby agentuře poskytli tyto informace.

(15) S cílem zajistit potřebnou flexibilitu v shromažďování informací o obchodech s velkoobchodními energetickými produkty by Komise měla mít pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 290 Smlouvy stanovujícím termín, formu a obsah informací, které musejí předkládat účastníci trhu. Povinnosti oznamování by neměly účastníkům trhu způsobit zbytečné náklady. Osoby oznamující transakce příslušnému orgánu podle ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů[16], a registrům obchodních údajů a příslušným orgánům v souladu s ustanovením nařízení

---

14 Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 36.
15 Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 1.
16 OJ L 145, 30.04.2004, P. 0001 - 0044

Evropského parlamentu a Rady č. ../.. o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů by tudíž neměly spadat pod další povinnosti oznamování podle tohoto nařízení.

(16) Aby se usnadnilo účinné monitorování všech aspektů v obchodování s velkoobchodními energetickými produkty, měla by agentura vytvořit mechanismy pro umožnění přístupu jiných příslušných orgánů k informacím, které dostává o transakcích na velkoobchodních trzích s energií, zejména Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA) zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) ---/---- , kterým se zřizuje Evropský orgán pro cenné papíry a trhy [nařízení ESMA – návrh Komise 2009/0144 (COD)], vnitrostátních regulačních orgánů, příslušných finančních orgánů členských států, příslušných úřadů členských států a jiných příslušných orgánů.

(17) Agentura by měla zajistit provozní bezpečnost údajů, které přijímá, zamezit neoprávněnému přístupu k informacím, které agentura má, a stanovit postupy k zajištění, aby sbírané údaje nebyly zneužity osobami, které k nim nemají oprávněný přístup. Agentura by se měla rovněž ujistit, že orgány, které mají přístup k údajům drženým agenturou budou schopny zachovat stejně vysokou úroveň bezpečnosti.

(18) Nejsou-li informace komerčně citlivé, agentura by měla být schopna dát je k dispozici účastníkům trhu a široké veřejnosti. Taková transparentnost může přispět k vytvoření důvěry na trhu a pomoci rozvíjet znalosti o fungování velkoobchodních trhů s energií.

(19) Vnitrostátní regulační orgány by měly odpovídat za zajištění, že toto nařízení je v členských státech prováděno. Za tímto účelem by měly mít potřebné vyšetřovací pravomoci, aby mohly tento úkol efektivně plnit.

(20) Agentura by měla zajistit, že se toto nařízení bude používat koordinovaně v celé Unii a v souladu s používáním směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/6/ES ze dne 28. ledna 2003 o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem (zneužívání trhu)[17]. Jelikož zneužívání trhu na velkoobchodních trzích s energií se často dotýká více než jednoho členského státu, agentura by měla mít významnou úlohu v zajištění, že šetření se budou provádět účinným a koherentním způsobem. Aby toho bylo dosaženo, měla by být schopna koordinovat činnost vyšetřovacích skupin složených ze zástupců dotčených vnitrostátních regulačních orgánů, případně dalších orgánů.

(21) Vnitrostátní regulační orgány a příslušné finanční orgány by měly spolupracovat za účelem zajištění koordinovaného přístupu k řešení zneužívání trhu na velkoobchodních trzích s energií, které zahrnují jak komoditní trhy, tak i trhy s deriváty.

(22) Je důležité, aby se služební tajemství vztahovalo na ty, kteří přijímají důvěrné informace v souladu s ustanoveními tohoto nařízení.

(23) Je důležité, aby sankce za porušení tohoto nařízení byly úměrné a odrazující a aby odrážely závažnost porušení a potenciální zisky z obchodování na základě důvěrných informací a manipulace s trhem. S uznáním vzájemné součinnosti mezi obchodováním s deriváty na elektřinu a zemní plyn a obchodováním se skutečnou elektřinou

[17] Úř. věst. L 96, 12.4.2003, s. 16.

a plynem by sankce za porušení tohoto nařízení měly být v souladu se sankcemi, které členské státy přijaly v provádění směrnice 2003/6/ES.

(24) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž stanovení harmonizovaného rámce pro zajištění transparentnosti a integrity trhu s energií, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jej může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení uvedeného cíle,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět, oblast působnosti a vztah s jinými právními předpisy Unie

Toto nařízení stanoví pravidla, které zakazují nekalé praktiky na velkoobchodních trzích s energií, shodné s pravidly uplatňovanými na finančních trzích. Zajišťuje monitorování velkoobchodních trhů s energií prováděné agenturou.

Toto nařízení se použije na obchodování s velkoobchodními energetickými produkty. Ustanovení článků 3 a 4 se nepoužijí na velkoobchodní energetické produkty, které jsou finančními nástroji a na které se vztahují ustanovení článku 9 směrnice 2003/6/ES. Tímto nařízením zůstávají nedotčeny směrnice 2003/6/ES a 2004/39/ES, jakož i použití ustanovení evropského soutěžního práva na praktiky, na něž se vztahuje toto nařízení.

Agentura, vnitrostátní regulační orgány a příslušné finanční orgány spolupracují za účelem zajištění, aby se uplatňoval koordinovaný přístup k vynucování příslušných pravidel, v případě že se opatření týkají jednoho nebo více finančních nástrojů, na které se vztahují ustanovení článku 9 směrnice 2003/6/ES, a také na jeden nebo více velkoobchodních energetických produktů, na které se vztahují ustanovení článku 3 a článku 4.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se použijí tyto definice:

1. “Důvěrnými informacemi” se rozumí určité informace, které nebyly zveřejněny a týkají se přímo nebo nepřímo jednoho nebo více velkoobchodních energetických produktů a které, pokud by byly zveřejněny, by mohly podstatně ovlivnit ceny těchto velkoobchodních energetických produktů.

   Pro účely prvního pododstavce, informace, kterou by příslušný účastník trhu pravděpodobně použil jako součást základu svého rozhodnutí uzavřít obchod týkající se velkoobchodního energetického produktu, je taková informace, která, pokud by byla zveřejněna, by pravděpodobně měla značný vliv na ceny těchto velkoobchodních energetických produktů. Tyto informace zahrnují informace týkající se kapacity zařízení pro výrobu, skladování, spotřeby nebo přepravy elektřiny nebo zemního plynu a rovněž informace, které je nutné zveřejnit v souladu

s právními nebo regulačními ustanoveními na úrovni Unie nebo na vnitrostátní úrovni a pravidla trhu a smlouvy nebo cla na příslušných velkoobchodních trzích s energií.

Jako příklad, ty informace, které se musí zveřejnit v souladu s ustanoveními nařízení (ES) č. 714/2009 nebo nařízení (ES) č. 715/2009, včetně pokynů a kodexů sítí přijatých podle uvedených nařízení, mohou tvořit důvěrné informace.

2. Manipulací s trhem se rozumí:

(a) uzavírání obchodů nebo vydávání příkazů k obchodování s velkoobchodními energetickými produkty,

– které vydávají nebo jsou způsobilé vydávat nesprávné nebo zavádějící signály, pokud jde o nabídku velkoobchodních energetických produktů, poptávku po nich nebo jejich cenu; nebo

– u nichž osoba nebo osoby jednající ve spolupráci zaručují, nebo se snaží zaručit, cenu jednoho nebo několika velkoobchodních energetických produktů na neobvyklé nebo uměle vytvořené úrovni, aniž by si osoba, která uzavírá obchody nebo vydává příkazy k obchodování zjistila, zda její důvody pro takové jednání jsou legitimní a zda tyto obchody nebo příkazy k obchodování jsou v souladu s přijatými tržními praktikami na dotčených velkoobchodních trzích s energií; nebo

– které využívají nebo se snaží využít smyšlené prostředky nebo jakoukoli jinou formu klamání nebo lsti;

(b) šíření informací, které vydávají nebo jsou způsobilé vydávat nesprávné nebo zavádějící signály týkající se velkoobchodních energetických produktů, včetně šíření pověstí a nepravdivých nebo zavádějících informací, pokud osoba, která tyto informace šíří, ví, nebo by měla vědět, že tyto informace jsou nepravdivé nebo zavádějící. Pokud jde o novináře jednající v rámci výkonu povolání, mělo by se toto šíření informaci hodnotit s přihlédnutím k pravidlům, jimiž se řídí jejich povolání, pokud tyto osoby nezískávají přímo ani nepřímo výhodu nebo zisk ze šíření příslušných informací.

Jako příklad, manipulaci s trhem tvoří informace, které ukazují, že dostupná kapacita výroby elektřiny nebo dostupnost zemního plynu či dostupná přepravní kapacita jsou jiné než kapacita, která je fyzicky skutečně k dispozici.

3. „Snahou manipulovat s trhem“ se rozumí:

(a) uzavírání obchodu, zadání objednávky na obchod nebo učinění jakéhokoli jiného opatření týkajícího se velkoobchodního energetického produktu s úmyslem:

– vydat nesprávné nebo zavádějící signály, pokud jde o nabídku velkoobchodních energetických produktů, poptávku po nich nebo jejich cenu;

– zaručit cenu jednoho nebo několika velkoobchodních energetických produktů na neobvyklé nebo uměle vytvořené úrovni; nebo

– využít smyšlené prostředky nebo jakoukoli jinou formu klamání nebo lsti týkající se velkoobchodního energetického produktu;

(b) šíření informací prostřednictvím sdělovacích prostředků, včetně internetu, nebo jakýmikoli jinými prostředky s úmyslem vydat nesprávné nebo zavádějící signály, pokud jde o velkoobchodní energetické produkty.

4. „Velkoobchodními energetickými produkty“ se rozumí tyto smlouvy a deriváty nezávisle na tom, kde a jak je s nimi obchodováno:

(a) smlouvy na dodávky zemního plynu nebo elektřiny;

(b) deriváty týkající se zemního plynu nebo elektřiny;

(c) smlouvy týkající se přepravy zemního plynu nebo elektřiny;

(d) deriváty týkající se přepravy zemního plynu nebo elektřiny.

Smlouvy o dodávkách zemního plynu nebo elektřiny využívané konečnými spotřebiteli nejsou velkoobchodní energetické produkty.

5. „Velkoobchodním trhem s energií“ se rozumí jakýkoli trh v Unii, na kterém se obchoduje s velkoobchodními energetickými produkty.

6. „Příslušným finančním orgánem“ se rozumí příslušný orgán určený v souladu s postupem stanoveným v článku 11 směrnice 2003/6/ES.

7. „Vnitrostátním regulačním orgánem“ se rozumí vnitrostátní regulační orgán určený v souladu s čl. 35 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES[18] nebo čl. 39 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES[19].

8. “Provozovatelem přenosové soustavy” se rozumí provozovatel přenosové soustavy ve smyslu čl. 2 odst. 4 směrnice 2009/72/ES a čl. 2 odst. 4 směrnice 2009/73/ES.

[18] Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 55.
[19] Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 94.

Článek 3

Zákaz obchodování zasvěcených osob a povinnost zveřejnit důvěrné informace

1. Osobám, které mají důvěrné informace týkající se velkoobchodního energetického produktu, je zakázáno:

   (a) použít tyto informace s cílem na vlastní účet nebo na účet třetí strany nabýt buď přímo, nebo nepřímo, velkoobchodní energetické produkty nebo nakládat s nimi či snažit se je nabýt nebo nakládat s velkoobchodními energetickými produkty, kterých se informace týkají;

   (b) sdělovat tyto informace jiné osobě, pokud k tomuto sdělování nedochází při běžném výkonu zaměstnání, povolání nebo v souvislosti s plněním povinností. V tomto případě musí tyto informace zveřejnit v plném rozsahu a efektivně. Je-li zveřejnění záměrné, informace se dají k dispozici všem osobám současně. V případě neúmyslného zveřejnění informací se informace dají k dispozici všem osobám co nejdříve po neúmyslném zveřejnění. Tento pododstavec se nepoužije, je-li osoba, která přijímá informaci, povinna zachovávat důvěrnost, bez ohledu na to, zda tato povinnost vyplývá ze zákona, předpisů, ze stanov společnosti nebo z jiné smlouvy;

   (c) na základě důvěrné informace doporučovat jiné osobě či navádět ji k tomu, aby nabyla velkoobchodní energetické produkty, jichž se tato informace týká, nebo aby s nimi nakládala.

2. Zákaz uvedený v odstavci 1 se vztahuje na tyto osoby, které mají důvěrné informace týkající se velkoobchodního energetického produktu:

   (a) členové správních, řídících nebo kontrolních orgánů podniku;

   (b) osoby s podílem na kapitálu podniku;

   (c) osoby, které mají přístup k informacím v souvislosti s běžným výkonem svého zaměstnání, povolání nebo v souvislosti s plněním povinností;

   (d) osoby, které tyto informace získaly trestnou činností;

   (e) osoby, které vědí, nebo by měly vědět, že se jedná o důvěrné informace.

3. Je-li osoba, která má důvěrné informace týkající se velkoobchodního energetického produktu, právnickou osobou, použije se zákaz stanovený v odstavci 1 rovněž na fyzické osoby, které se účastní rozhodování o provedení transakce na účet dotyčné právnické osoby.

4. Účastníci trhu zveřejní důvěrné informace o podniku nebo zařízení, které dotyčný účastník vlastní nebo kontroluje, nebo u nichž buď úplně, nebo částečně, odpovídá

za provozní záležitosti. Tyto informace zahrnují informace týkající se kapacity zařízení pro výrobu, skladování, spotřeby nebo přepravy elektřiny či zemního plynu.

Účastník trhu může na vlastní odpovědnost pozdržet zveřejnění důvěrných informací, aniž jsou dotčeny jeho oprávněné zájmy, pokud by nebylo pravděpodobné, že toto zdržení uvede veřejnost v omyl, a pokud by tento účastník trhu mohl zajistit důvěrnost těchto informací a neučinil by na základě těchto informací rozhodnutí týkající se obchodování s velkoobchodními energetickými produkty. Za takové situace účastník trhu poskytne tyto informace agentuře a příslušnému vnitrostátnímu regulačnímu orgánu s ohledem na ustanovení čl. 7 odst. 4.

Prvním a druhým pododstavcem nejsou dotčeny povinnosti účastníků trhu podle ustanovení směrnice 2009/72/ES, směrnice 2009/73/ES, nařízení (ES) č. 714/2009 a nařízení (ES) č. 715/2009, včetně pokynů a kodexů sítí přijatých podle uvedených směrnic a nařízení, zejména pokud jde o termín a způsob zveřejnění informací.

5. Tento článek se nevztahuje na operace provedené za účelem splnění povinnosti nabýt velkoobchodní energetické produkty či nakládat s nimi, která vyplývá z dohody uzavřené předtím, než dotyčná osoba získala důvěrnou informaci.

Ustanovení odst. 1 písm. a) a c) se nevztahují na provozovatele přenosových soustav, pokud nakupují zemní plyn nebo elektřinu, aby zajistili bezpečné fungování systému v souladu s jejich povinnostmi podle čl. 12 písm. d) a e) směrnice 2009/72/ES nebo čl. 13 odst. 1 písm. a) a c) směrnice 2009/73/ES.

Článek 4

Zákaz manipulace s trhem

Zakazuje se účast nebo snaha o účast v manipulaci s trhem na velkoobchodních trzích s energií.

Článek 5

Specifikace definicí důvěrných informací a manipulace s trhem

1. Komise za účelem zohlednění budoucího rozvoje velkoobchodních trhů s energií přijme akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 15 a při splnění podmínek článků 16 a 17, které uvádějí definice stanovené v čl. 2 odst. 1 až 5.

2. Akty v přenesené pravomoci uvedené v odstavci 1 vezmou v úvahu nejméně:

(a) konkrétní fungování velkoobchodních trhů s energií a vzájemnou součinnost mezi komoditními trhy a trhy s deriváty;

(b) možný dopad skutečné nebo plánované výroby, skutečné nebo plánované spotřeby a skutečného nebo plánovaného používání přepravy nebo skutečného nebo plánovaného využívání skladovací kapacity na ceny na velkoobchodních trzích s energií;

(c) kodexy sítí a rámcové pokyny přijaté v souladu s ustanoveními nařízení (ES) č. 714/2009 a nařízení (ES) č. 715/2009.

Článek 6

Monitorování trhů

1. Agentura monitoruje obchodování s velkoobchodními energetickými produkty s cílem zjistit obchody založené na důvěrných informacích a manipulaci s trhem a zamezit jim. Sbírá údaje pro hodnocení a monitorování velkoobchodních trhů s energií podle ustanovení článku 7.

2. Vnitrostátní regulační orgány spolupracují s agenturou v monitorování velkoobchodních trhů s energií uvedeném v odstavci 1. Vnitrostátní regulační orgány mají za tímto účelem přístup k příslušným informacím drženým agenturou, které shromáždila v souladu s odstavcem 1 při splnění ustanovení čl. 8 odst. 2.

3. Agentura nejméně jednou ročně předloží Komisi zprávu o svých činnostech podle tohoto nařízení. V těchto zprávách budou sděleny nedostatky Komise v tržních pravidlech, normách a postupech, které by mohly usnadnit obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem nebo oslabit vnitřní trh. Zprávy mohou být spojeny se zprávou uvedenou v čl. 11 odst. 2 nařízení (ES) č. 713/2009.

   Agentura může vydávat doporučení, pokud jde o záznamy transakcí, včetně příkazů k obchodování, které považuje za nutné pro efektivní a účinné monitorování velkoobchodních trhů s energií. Před vydáním těchto doporučení agentura uskuteční konzultaci se zainteresovanými stranami v souladu s ustanoveními článku 10 nařízení (ES) č. 713/2009. Agentura uskuteční konzultaci zejména s ESMA, vnitrostátními regulačními orgány a příslušnými finančními orgány v členských státech.

Článek 7

Sběr údajů

1. Agentuře budou poskytnuty záznamy o obchodech s energií na velkoobchodních trzích, včetně příkazů k obchodování. Komise přijme akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 15 a za podmínek článků 16 a 17, které stanoví termín, formu a obsah pro oznamování těchto informací, a případně určí konečný termín pro oznamování transakcí a druhy smluv, u nichž se oznamují transakce.

2. Akty v přenesené pravomoci uvedené v odstavci 1 zajistí, aby se na osoby uvedené v odst. 3 písm. a), b) a c), které oznámily transakce v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES[20] nebo nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) ---/---- o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů [nařízení o infrastruktuře evropských trhů – 2010/0250

[20] Úř. věst. L 145, 30.4.2004, s. 1.

(COD)], nevztahovaly další povinnosti oznamování nad rámec těch, jež jsou stanoveny v uvedených právních předpisech.

Aniž je dotčen první pododstavec, mohou akty v přenesené pravomoci uvedené v odstavci 1 stanovit nezávazný rámec, aby organizované trhy a systémy pro párování prodejních a kupních příkazů nebo systémy pro podávání zpráv mohly poskytovat agentuře záznam o velkoobchodních energetických transakcích.

3. Pro účely odstavce 1 informace poskytne:

(a) účastník trhu;

(b) třetí strana jednající jménem účastníka trhu;

(c) organizovaný trh, systém párování obchodů či systém podávání hlášení;

(d) registry obchodních údajů registrované nebo uznané podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES)---/---- [nařízení o infrastruktuře evropských trhů – 2010/0250 (COD)];

(e) příslušný orgán, který obdržel tyto informace v souladu s ustanoveními čl. 25 odst.3 směrnice 2004/39/ES nebo čl. 6 odst. 2 nařízení (ES)---/---- [nařízení o infrastruktuře evropských trhů – 2010/0250 (COD)].

4. Účastníci trhu poskytnou agentuře a vnitrostátním regulačním orgánům informace týkající se kapacity zařízení pro výrobu, skladování, spotřeby nebo přepravy elektřiny či zemního plynu pro účely monitorování obchodování na velkoobchodních trzích s energií.

Komise přijme akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 15 a za podmínek článků 16 a 17, které stanoví termín, formu a obsah informací podléhajících hlášení.

Článek 8

Sdílení informací mezi agenturou a jinými orgány

1. Agentura vytvoří mechanismy pro sdílení informací, které obdrží v souladu s čl. 6 odst. 1 a článkem 7, s vnitrostátními regulačními orgány, příslušnými finančními orgány členských států, orgány pro hospodářskou soutěž členských států a jinými příslušnými orgány. Agentura poskytne přístup k mechanismům uvedeným v odstavci 1 pouze orgánům, které vytvořily systémy umožňující agentuře plnit požadavky čl. 9 odst. 1.

2. Registry obchodních údajů registrované nebo uznané podle nařízení (ES)---/---- [nařízení o infrastruktuře evropských trhů – 2010/0250 (COD)] dají všechny informace týkající se velkoobchodních energetických produktů, které shromáždily, k dispozici agentuře.

Příslušné finanční orgány zašlou agentuře zprávy o transakcích ve velkoobchodních energetických produktech obdržené podle čl. 25 odst. 3 směrnice 2004/39/ES a čl. 6 odst. 2 nařízení (ES)---/---- [nařízení o infrastruktuře evropských trhů – 2010/0250 (COD)].

Článek 9

Ochrana a provozní spolehlivost údajů

1. Agentura zajistí důvěrnost, integritu a ochranu informací obdržených podle článku 7. Agentura učiní kroky k zamezení jakéhokoli zneužití informací uchovávaných v jejich systémech.

   Agentura bude případně dodržovat nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů.[21]

   Agentura označí zdroje operačního rizika a minimalizuje je vypracováním vhodných systémů, kontrol a postupů.

2. Agentura může rozhodnout, že zveřejní části informací, které má, ovšem za podmínky, že se nezveřejní informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které se týkají jednotlivých účastníků trhu nebo jednotlivých transakcí.

Článek 10

Uplatňování zákazu proti zneužívání trhu

1. Vnitrostátní regulační orgány zajistí, aby se používaly zákazy stanovené v článcích 3 a 4.

   Každý členský stát zajistí, aby vnitrostátní regulační orgány měly vyšetřovací pravomoci potřebné pro plnění tohoto úkolu. Pravomoci jsou vykonávány přiměřeným způsobem. Tyto pravomoci jsou vykonávány:

   (a) přímo;

   (b) ve spolupráci s jinými orgány nebo tržními podniky;

   (c) podáním žádosti u příslušných soudních orgánů.

2. Vyšetřovací pravomoci uvedené v odstavci 1 zahrnují právo:

   (a) mít přístup k jakémukoli příslušnému dokumentu v jakékoli formě a obdržet jeho kopii;

[21] Úř. věst. L 8 12.1.2001, s.1.

(b) požadovat informace od každé osoby, včetně těch, které se postupně zapojily do předávání příkazů nebo provádění dotyčných operací, jakož i jejich zmocnitelů, a je-li třeba, předvolat a vyslechnout každou takovou osobu;

(c) provádět kontroly na místě;

(d) požadovat existující záznamy o telefonních hovorech a datovém provozu;

(e) požadovat ukončení jakéhokoli jednání, které je v rozporu s tímto nařízením nebo jeho akty v přenesené pravomoci;

(f) požádat soud o zmrazení nebo obstavení majetku;

(g) požádat o dočasný zákaz profesionální činnosti.

3. Každá osoba, která v rámci své profese sjednává transakce s velkoobchodními energetickými produkty a má důvodné podezření, že nějaká transakce by mohla porušit ustanovení článků 3 nebo 4, to musí neprodleně oznámit vnitrostátnímu regulačnímu orgánu.

Osoby, které v rámci své profese sjednávají transakce s velkoobchodními energetickými produkty, musí stanovit a udržovat účinná opatření a postupy pro zjišťování porušení ustanovení článků 3 nebo 4.

Článek 11

Spolupráce na úrovni Unie

1. Agentura zajistí, aby vnitrostátní regulační orgány plnily své úkoly podle tohoto nařízení koordinovaně.

Vnitrostátní regulační orgány spolupracují s agenturou a vzájemně za účelem plnění svých povinností v souladu s tímto nařízením.

2. Vnitrostátní regulační orgány informují agenturu podle možnosti co nejpřesněji, mají-li oprávněné důvody k podezření, že buď v tomto členském státě, nebo v jiném členském státě, dochází nebo došlo k jednání, které je v rozporu s ustanoveními tohoto nařízení.

Má-li vnitrostátní regulační orgán podezření, že jednání, které se dotýká velkoobchodních trhů s energií nebo cen velkoobchodních energetických produktů v tomto členském státě, se vyskytlo v jiném členském státě, může agenturu požádat, aby přijala opatření v souladu s odstavcem 4.

3. S cílem zajistit koordinovaný přístup ke zneužívání trhů na velkoobchodních trzích s energií:

(a) vnitrostátní regulační orgány informuji příslušný finanční orgán svého členského státu a agenturu, pokud mají oprávněné důvody k podezření, že k jednání, které představuje zneužívání trhu ve smyslu

směrnice 2003/6/ES a které se dotýká finančních nástrojů podléhajících ustanovením článku 9 uvedené směrnice, dochází nebo došlo na velkoobchodních trzích s energií;

(b) agentura informuje ESMA a příslušný finanční orgán, pokud má oprávněné důvody k podezření, že k jednání, které představuje zneužívání trhu ve smyslu směrnice 2003/6/ES a které se dotýká finančních nástrojů podléhajících ustanovením článku 9 uvedené směrnice, dochází nebo došlo na velkoobchodních trzích s energií;

(c) příslušný finanční orgán členského státu informuje ESMA a agenturu, pokud má oprávněné důvody k podezření, že k jednání, které porušuje ustanovení článků 3 a 4, dochází nebo došlo na velkoobchodních trzích s energií v jiném členském státě.

4. Pokud má agentura podezření, že došlo k porušení ustanovení tohoto nařízení, má za účelem plnění svých úkolů podle odstavce 1 oprávnění:

(a) požádat jeden nebo více vnitrostátních regulačních orgánů o poskytnutí všech informací týkajících se porušení, na něž existuje podezření;

(b) požádat jeden nebo více vnitrostátních regulačních orgánů o zahájení vyšetřování porušení, na něž existuje podezření, a učinit příslušná opatření k nápravě takového porušení;

(c) pokud je toho názoru, že možné porušení má nebo mělo přeshraniční dopad, svolá vyšetřovací skupinu složenou ze zástupců dotčených vnitrostátních regulačních orgánů za účelem šetření, zda ustanovení tohoto nařízení byla porušena a ve kterém členském státě k porušení došlo; je-li to vhodné, agentura může rovněž požádat o účast zástupců příslušného finančního orgánu nebo jiného příslušného orgánu jednoho nebo více členských států ve vyšetřovací skupině.

5. Vnitrostátní regulační orgány vyhoví žádosti agentury předložené v souladu s ustanoveními odstavce 4.

Vnitrostátní regulační orgány, které obdrží žádost o informace v souladu s odst. 4 písm. a) nebo žádost o zahájení vyšetřování porušení, na něž existuje podezření, v souladu s odst. 4 písm. b), učiní neprodleně potřebná opatření k vyhovění této žádosti. Jestliže vnitrostátní regulační orgán není schopen neprodleně poskytnout požadované informace, sdělí agentuře bez dalšího odkladu důvody.

Vnitrostátní regulační orgány se účastní ve vyšetřovací skupině svolané v souladu s odst. 4 písm. c) a poskytnou veškerou potřebnou pomoc. Činnost vyšetřovací skupiny koordinuje agentura.

6. Poslední věta čl. 15 odst. 1 nařízení (ES) č. 713/2009 se nepoužije na agenturu, pokud vykonává své úkoly podle tohoto nařízení.

Článek 12

Služební tajemství

1. Veškeré důvěrné informace přijaté, vyměněné nebo předané podle tohoto nařízení podléhají služebnímu tajemství podle odstavců 2, 3 a 4.

2. Povinnost dodržovat služební tajemství se vztahuje na:

   (a) osoby, které pracují nebo pracovaly pro agenturu;

   (b) auditory a experty určené agenturou;

   (c) osoby, které pracují nebo pracovaly pro vnitrostátní regulační orgány;

   (d) auditory a experty určené vnitrostátními regulačními orgány, kteří přijímají důvěrné informace v souladu s ustanoveními tohoto nařízení.

3. Žádné důvěrné informace, které osoby uvedené v odstavci 2 získaly při plnění svých povinností, nesmí být prozrazeny jiné osobě ani orgánu, kromě informací v celkové nebo souhrnné formě tak, aby jednotlivý účastník trhu nebo trh nemohl být identifikován, aniž jsou dotčeny případy, na které se vztahuje trestní právo nebo jiná ustanovení tohoto nařízení nebo jiné příslušné právní předpisy Unie.

4. Aniž jsou dotčeny případy, na které se vztahuje trestní právo, může agentura, vnitrostátní regulační orgány, příslušné finanční orgány, ESMA, úřady nebo fyzické či právnické osoby, které přijímají důvěrné informace podle tohoto nařízení, použít tyto informace pouze v plnění svých povinností a úkolů. Jiné úřady, orgány, fyzické nebo právnické osoby mohou tyto informace použít pro účel, pro který jim byly poskytnuty, nebo v souvislosti se správním nebo soudním řízením týkajícím se výslovně plnění těchto úkolů. Pokud agentura, vnitrostátní regulační orgány, příslušné finanční orgány, ESMA, úřady nebo fyzické či právnické osoby, které sdělují informace, s tím souhlasí, mohou orgány, které přijímají informace, použít tyto informace pro jiné účely.

Článek 13

Sankce

Členské státy stanovují pravidla pro ukládání sankcí za porušení tohoto nařízení a přijímají veškerá opatření nezbytná pro provádění uvedených pravidel. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy oznámí tato ustanovení Komisi nejpozději do[22] ... a neprodleně jí sdělí i všechny následné změny, kterými budou tato ustanovení dotčena.

[22] Úřední věstník vkládá datum jeden rok po přijetí tohoto nařízení.

Článek 14

Vztahy s třetími zeměmi

Aniž jsou dotčeny pravomoci institucí Unie, včetně Evropské služby pro vnější činnost, agentura muže navázat kontakty s orgány dohledu ze třetích zemí. Může uzavírat administrativní dohody s mezinárodními organizacemi i se správními orgány třetích zemí.

Článek 15

Výkon přenesení pravomoci

1. Pravomoci přijímat akty v přenesené pravomoci podle článků 5 a 7 se Komisi svěřují na dobu neurčitou.

2. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

3. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci jsou Komisi svěřeny za podmínek stanovených v článcích 16 a 17.

Článek 16

Zrušení přenesení pravomoci

1. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v článcích 5 a 7 kdykoli zrušit.

2. Orgán, který zahájil vnitřní postup rozhodování o tom, zda zrušit přenesení pravomoci, o této skutečnosti v přiměřené lhůtě před přijetím konečného rozhodnutí informuje druhou instituci a Komisi a uvede, kterých přenesených pravomocí by se zrušení mohlo týkat a možné důvody pro zrušení.

3. Rozhodnutí o zrušení ukončuje přenesení pravomocí vyjmenovaných v daném rozhodnutí. Nabývá účinku okamžitě nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Neovlivní platnost již platných aktů v přenesené pravomoci. Bude zveřejněno v Úředním věstníku Evropské unie.

Článek 17

Námitky proti aktům v přenesené pravomoci

1. Evropský parlament nebo Rada mohou proti aktu v přenesené pravomoci vyslovit námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne oznámení. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o jeden měsíc.

2. Pokud Evropský parlament ani Rada v této lhůtě námitky proti aktu v přenesené pravomoci nevysloví, je akt v přenesené pravomoci zveřejněn *v Úředním věstníku Evropské unie* a vstupuje v platnost dnem v něm stanoveným. Akt v přenesené pravomoci může být zveřejněn v *Úředním věstníku Evropské unie* a vstoupit

v platnost před uplynutím této lhůty, pokud Evropský parlament i Rada uvědomí Komisi o svém rozhodnutí námitky nevyslovit.

3. Akt v přenesené pravomoci nevstoupí v platnost v případě, že proti němu Evropský parlament nebo Rada vysloví námitky. Orgán vyslovující námitky proti aktu v přenesené pravomoci vysvětlí důvody takového jednání.

Článek 18

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie.*

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne […]

Za Evropský parlament	*Za Radu*
Předseda/předsedkyně	*Předseda/předsedkyně*
[…]	*[…]*

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ PRO NÁVRHY

1. RÁMEC PRO NÁVRH/PODNĚT

1.1. Název návrhu/podnětu

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. xxx o integritě a transparentnosti trhu s energií

1.2. Dotčené politické oblasti podle struktury ABM/ABB[23]

Oblast politiky: Energetika

Aktivita: Vnitřní trh s energií

1.3. Povaha návrhu/podnětu

☒ Návrh/podnět se týká **nové akce**

☐ Návrh/podnět se týká **nové akce následující po pilotním projektu/přípravné akci**[24]

☐ Návrh/podnět se týká **prodloužení stávající akce**

☐ Návrh/podnět se týká **akce přesměrované na jinou akci**

1.4. Cíle

1.4.1. Strategické víceleté cíle Komise sledované návrhem/podnětem

Zajištění širokých, likvidních a integrovaných trhů s energií zapadajících do strategie Evropa 2020 s cílem dosáhnout inteligentní a udržitelný růst v Evropě podporující začlenění. Tento cíl kromě jiného vyžaduje „dobře propojené trhy, kde jsou růst a inovace stimulovány díky hospodářské soutěži a dostupnosti zboží pro spotřebitele[25]. Vytvoření náležitého rámce pro integritu a transparentnost evropských trhů pro obchodování s energií urychlí žádoucí integraci trhu a podpoří zastřešující cíle evropské politiky.

1.4.2. Specifické cíle a dotčené aktivity ABM/ABB

Očekává se, že agentura ACER bude účinně zjišťovat tržní pochybení napříč komoditami a tržní pochybení přeshraniční povahy na velkoobchodních trzích s energií. Očekává se také, že její opatření odradí od pokusů o tržní postupy narušující hospodářskou soutěž.

1.4.3. Očekávané výsledky a dopady

Upřesněte účinky, které by návrh/podnět měl mít na příjemce / cílové skupiny.

---

23 ABM: řízení podle činností – ABB: sestavování rozpočtu podle činností.

24 Jak je uvedeno v čl. 49 odst. 6 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

25 KOM(2010) 2020 ze dne 3. března 2010: „Evropa 2020 – "Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“, strana 19.

Pravidelné a včasné monitorování velkoobchodních trhů s energií, včetně podrobností o velkoobchodních transakcích a fungování energetických aktiv (podrobná čísla o výrobě, výpadky, údaje o toku, skladování atd.) umožní agentuře ACER účinně zjišťovat zneužívání trhu a odrazovat od nich. To účastníkům trhu poskytne jistotu a zvýší obecnou důvěru v náležité fungování trhů. Kromě toho se očekává, že snížení rizikových prémií povede k nižším cenám energie pro všechny její uživatele.

1.4.4. Ukazatele výsledků a dopadů

Upřesněte ukazatele, podle kterých lze sledovat uskutečňování návrhu/podnětu.

- Počet shromážděných a sledovaných transakcí

- Počet zjištěných zneužití

- Vývoj rozpětí mezi cenovými nabídkami na nákup a prodej v průběhu času (jako odhad tržních rizikových prémií)

1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1. Požadavky, které mají být splněny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu

Cílem „nařízení o integritě a transparentnosti trhu s energií“ (REMIT) je vytvořit účinný a efektivní rámec, který zajistí, že evropské trhy pro obchodování s energií náležitě fungují, tj. že jejich výstupy nejsou narušeny zneužívajícím chováním na trhu, ale skutečně odrážejí základní tržní ukazatele. Hlavním prvkem tohoto rámce je vytvoření funkce monitorování trhu na evropské úrovni. Tuto funkci bude vykonávat Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů[26] (ACER).

Aby agentura ACER mohla plnit své cíle, bude muset vytvořit specializované oddělení složené z odborníků s velkými zkušenostmi z trhů s energií i z finančních trhů. Bude muset rovněž využít infrastrukturu IT způsobilou zpracovávat velký počet údajů a specielní programové vybavení pro účely automatizované analýzy údajů.

1.5.2. Přidaná hodnota účasti EU

Pravidelné monitorování velkoobchodních transakcí spolu se základními informacemi o trhu jsou důležitým úkolem pro integritu a regulační transparentnost trhů pro obchodování s energií.

Jelikož trhy pro obchodování s elektřinou a plynem jsou těsně propojeny, každá manipulace na jednom trhu by automaticky ovlivnila jiné trhy. Protože tyto komodity a jejich deriváty se často obchodují současně v různých členských státech prostřednictvím různých obchodních kanálů, každou manipulaci zahrnující kombinaci různých komoditních transakcí a/nebo platforem lze účinně zjistit pouze pokud je monitorování organizováno centrálně. Posouzení dopadů tohoto podnětu ukázalo, že funkci centrálního monitorování nezajistí trh, ale lze ji

[26] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009 ze dne 13. července 2009, kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů, Úř. věst. L 52, 14. 8. 2009.

nejlépe organizovat na evropské úrovni v rámci existující agentury s energetickým profilem. Zařazení funkce monitorování trhu v rámci ACER by umožnilo využít neocenitelné odborné znalosti jejich zaměstnanců v oblasti energetiky a pracovat za co nejmenší náklady sdílením některých z režijních nákladů už zahrnutých do rozpočtu ACER.

1.5.3. Ponaučení z podobných zkušeností v minulosti

Podobné zkušenosti neexistují.

1.5.4. Soudržnost a možná synergie s jinými příslušnými nástroji

Pravidla zakazující nekalé jednání na trhu jsou v souladu se srovnatelnými pravidly v příslušném finančním nařízení, zejména se směrnicí o zneužívání trhu. Návrh kromě toho zavede skutečnou funkci monitorování velkoobchodních transakcí s energií na evropské úrovni.

1.6. Doba trvání akce a finanční dopad

☒ **Časově neomezený** návrh/podnět

Finanční dopad podnětu na roky 2012 a 2013 je třeba přičíst k prostředkům již stanoveným v současném víceletém finančním plánování.

1.7. Předpokládaný způsob řízení[27]

Zdroje řídí Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů.

[27] Podrobnosti o způsobů řízení a odkazy na finanční nařízení lze najít na internetové stránce BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Monitorování a podávání zpráv

Upřesněte frekvenci a podmínky.

Agentura ACER podává Komisi pravidelné zprávy o svých činnostech v oblasti monitorování velkoobchodních transakcí a zneužívání trhu, které zjistila, a o výsledcích šetření provedených vynucovacími orgány.

2.2. Řídicí a kontrolní systémy

2.2.1. Zjištěná rizika

Riziko nenáležitého zacházení s údaji.

2.2.2. Předpokládané metody kontroly

Právní návrh obsahuje celou řadu opatření v oblasti ochrany údajů a provozní odpovědnosti. Řídící pravidla ACER také předpokládají další kontrolní opatření. Viz rovněž článek 34 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009 ze dne 13. července 2009 kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů.

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

Upřesněte stávající či plánovaná opatření k prevenci a ochraně.

Správa prostředků svěřených agentuře je pod kontrolou Účetního dvora (článek 21), Evropského parlamentu (článek 21) a Evropského úřadu pro boj proti podvodům (článek 23).

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové linie

- Stávající výdajové rozpočtové linie

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových linií.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová linie	Typ výdajů	Účast			
	Počet [Popis……...…….]	RP/NRP[28]	ze zemí ESVO[29]	z kandidátských zemí[30]	ze třetích zemí	ve smyslu čl. 18 odst. 1 písm. aa) finančního nařízení
1 A	32.04.10. – Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů	RP	ANO	NE	NE	ANO

[28] RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.

[29] ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.

[30] Kandidátské země, případně potenciální kandidátské země západního Balkánu.

3.2. Odhadovaný dopad na výdaje

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na výdaje

v milionech EUR (zaokrouhleno na 3 desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce:	Počet	[Okruh …1 A ……...……]

ACER (agentura)			Rok **2012**	Rok **2013**			... vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)			**CELKEM**
•Rozpočtové prostředky										
Zařízení	Závazky/platby	(1)	0,985	0,100						
Provozní náklady	Závazky/platby	(2)	0,050	0,100						
Výdaje na služební cesty související s novými úkoly	Závazky/platby	(3)	0,015	0,090						
Lidské zdroje	Závazky/platby	(4)	0,265	1,323						

v milionech EUR (zaokrouhleno na 3 desetinná místa)

		Rok **2012**	Rok **2013**			... vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)			**CELKEM**
Prostředky CELKEM z OKRUHU 1 víceletého finančního rámce	Závazky	1,315	1,613						
	Platby	1,315	1,613						

3.2.2. Odhadovaný dopad na rozpočtové prostředky ACER

– Návrh/podnět vyžaduje použití rozpočtových prostředků, jak je vysvětleno dále:

Zařízení

Podle našich odhadů by fáze rozvoje softwarové architektury mohla stát přibližně 500 000 EUR bez integrace dat. Licenční poplatky, včetně databáze Oracle, programové vybavení ETL a specializovaná obrazovka pro další analýzy údajů by mohly dosáhnout 50 000 EUR. Pokud jde o hardware, mělo by se počítat s počátečními 15 000 EUR.

Kromě výše uvedených 565 000 EUR by se měl od každého poskytovatele údajů vytvořit tok údajů do databáze. Sestava každé nové (úplné) tabulky s importovanými údaji od poskytovatele je drahá a činí 1 500 EUR/tabulka. Za předpokladu, že je přibližně 200 poskytovatelů údajů (20 obchodních základen a 180 obchodníků po celé Evropě, kteří podávají zprávy přímo), a že každou jednotlivou tabulku by měl každý poskytovatel údajů dát k dispozici na svém serveru http/ftp, je třeba dalších 300 000 EUR. To činí celkem (565 000 EUR + 300 000 EUR) 865 000 EUR. Náklady počáteční kontroly kvality a zkoušení na rozvoj programového vybavení a použité tabulky uložené normami Komise činí dalších 15 % výše uvedených nákladů (kromě hardwaru a licenčních poplatků). To je celkem 985 000 EUR.

Roční náklady na údržbu a zdokonalení databáze by pravděpodobně činily 100 000 EUR. To lze rozepsat takto: za předpokladu, že po dobu několika let bude muset být zahrnuto přibližně 30 dalších poskytovatelů údajů za rok, náklady by byly 30*1 500 EUR = 45 000 EUR. Licence na software by mohly dosáhnout 25 000 EUR v závislosti na potřebách, náklady na údržbu hardwaru by mohly činit 5 000 EUR a na zdokonalení softwaru 25 000 EUR.

Provozní náklady

Další rozpočet bude potřebný za účelem pokrytí nákladů na zasedání a studie a také na překlady, publikace a propagaci. Na základě předběžných odhadů tyto provozní náklady dosáhnou 50 000 EUR v prvním roce, 100 000 EUR ve druhém roce a 300 000 EUR počínaje třetím rokem za předpokladu, že během prvních let se nebudou objednávat studie.

Výdaje na služební cesty

Aby skupina plnila své úkoly, bude muset uskutečnit služební cesty (náklady na dopravu a ubytování). Rozpočet výdajů na služební cesty se odhaduje na 0,113 milionů EUR ročně – v době, kdy bude skupina plně funkční. Tyto odhady byly stanoveny na základě skutečných průměrných nákladů na výdaje na služební cesty vynaložené GŘ ENER.

Náklady na zaměstnance

Kromě samotné databáze a jejího vývoje, který si vyžádá externí konzultace, je jako naprosté minimum potřebných 15 dalších zaměstnanců pro udržování vývoje systému a dohled nad nim, validaci shromážděných údajů, analyzování údajů, zpracovávání zpráv a řízení vyšetřovacích skupin. To lze rozepsat takto:

Údržba a dohled nad vývojem zahrnuje kromě jiného řízení smluv s poskytovateli údajů a vývojáři (finanční a smluvní), zpracovávání technických specifikací, zkoušení prostředí,

správu a podporu uživatelů atd. Dvě osoby jsou nutné pro poskytování potřebné podpory skupině. Validace shromážděných údajů je další důležitý úkol a zahrnuje nejméně 3 pracovníky, když se vezme v úvahu počet poskytovatelů údajů (200 poskytovatelů údajů za každou hodinu/den). Analýza údajů si vyžádá nejméně šest pracovníků. Zpracovávání zpráv, příprava případů pro radu pro monitorování a řízení vyšetřovacích skupin si vyžádá tři pracovníky. Jeden zaměstnanec bude nutný pro řízení skupiny pro monitorování.

Celkové roční náklady na zaměstnance se odhadují na 1,59 milionu EUR, jakmile bude další skupina plně funkční, přičemž se za průměrné náklady považují náklady na zaměstnance Evropské komise, což je 0,117 milionů EUR za rok, které zahrnují výdaje spojené s budovami a související administrativní výdaje (poštovné, telekomunikace, atd.).

Náklady na zaměstnance budou od roku 2012 zahrnovat náklady na nábor zaměstnanců. Odhad nákladů na zaměstnance vychází z následujícího plánu náboru:

	Nábor	Zaměstnanci agentury ACER – dočasní zaměstnanci agentury	Externí pracovníci – přidělení národní odborníci z vnitrostátních regulačních orgánů
První polovina roku 2012	0		0
Druhá polovina roku 2012	+ 5	3	2
První polovina roku 2013	+ 5	6	4
Druhá polovina roku 2013	+ 5	9	6

Pro účely výpočtu předpokládáme, že další lidské zdroje budou činit 60 % pokrytých dočasnými pracovníky (127 000 EUR za rok) a 40 % národními odborníky (74 000 EUR za rok). To odráží skladbu využívající existující odborné znalosti vnitrostátních regulačních orgánů a odborníků v oblasti trhu s energií, kteří získali konkrétní znalosti v obchodování s velkoobchodními komoditami a/nebo deriváty. Je méně pravděpodobné, že by se tito odborníci našli v rámci vnitrostátních regulačních orgánů, a proto by měli být zaměstnáni jako dočasní zaměstnanci agentury.

	Rok **2012**	Rok **2013**			... vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)		
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)							
Dočasní zaměstnanci agentury ACER	0,191	0,952					
• Externí pracovníci (v přepočtu na pracovníky na plný úvazek: FTE)[31]							
Přidělení národní odborníci pro agenturu ACER	0,074	0,370					

[31] SZ = smluvní zaměstnanec; DZAP = dočasně zaměstnaní agenturní pracovníci ("*Intérimaire")*; PED = pomocní experti v delegaci („*Jeune Expert en Délégation"*); MZ = místní zástupce; PNO = přidělený národní odborník.

CELKEM	0,265	1,323					

Agentura prostřednictvím MASPP požádá o další zaměstnance v rámci návrhu rozpočtového postupu dotčeného roku a o rozpočtovou účetní závěrku.

3.2.3. Soulad se stávajícím víceletým finančním rámcem

– ☒Návrh/podnět je v souladu se stávajícím víceletým finančním rámcem.

3.2.4. Účast třetích stran na financování

– Návrh/podnět nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.

– Návrh/podnět počítá se spolufinancováním podle následujícího odhadu:

prostředky v milionech EUR (zaokrouhleno na 3 desetinná místa)

	Rok **N**	Rok **N+1**	Rok **N+2**	Rok **N+3**	... vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)			Celkem
Upřesněte spolufinancující subjekt								
Spolufinancované prostředky CELKEM								

3.3. Odhadovaný finanční dopad na straně příjmů

– ☒Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.